

ISSN:1306-3111

e-Journal of New World Sciences Academy
2012, Volume: 7, Number: 2, Article Number:D0096

NWSA-FINE ARTS

Received: December 2011

Accepted: April 2012

Series : D

ISSN : 1308-7290

© 2010 www.newwsa.com

Enver Tufan

Gazi University

etufan@gazi.edu.tr

Ankara -Turkey

**BİRİNCİ AŞAMA MÜZİK ÖZEL YETENEK SINAV SONUÇLARININ MÜZİKSEL İŞİTME
OKUMA YAZMA DERSİ SONRASINDAKİ DURUMU**

ÖZET

Bu araştırmada, Müzik Eğitimi Anabilim Dallarına öğrenci seçme aşamasında uygulanan Birinci Aşama Müzik Özel Yetenek Sınavındaki soru ve konuların, altı yarıyıllık Müziksel İşitme Okuma ve Yazma dersi sonrasındaki durumu, aynı soruların yeniden sorulduğu sınav sonuçları üzerinden araştırılmaya çalışılmıştır. 2007 Ağustos ayında başlayan çalışma 2007 Eylül ayında aynı öğrencilerle devam etmiş ve 2010 Mayıs ayında tamamlanmıştır. Araştırmanın bulguları, testin toplamından alınan puanların ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olmadığını göstermektedir. Bazı basamaklarda elde edilen sonuçlar, istatistiksel olarak pozitif yönde anlamlı gözükmeyle beraber orta düzeydedir ve bu sonuçlar beklenen gelişmeyi yansıtmamaktadır

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Müzik Yeteneği,
Müzik Yetenek Sınavları, Müziksel İşitme

**THE STATE OF FIRST STAGE SPECIAL APTITUDE TEST SCORES AT THE
COMPLETION OF THE MUSICAL HEARING, READING AND WRITING COURSE**

ABSTRACT

In this study, the questions and subjects constituting the First Stage Music Special Aptitude Test, which is applied to select students for the undergraduate programmes in music education, are comparatively evaluated by applying the same test at the completion of six-semester Musical Hearing, Reading and Writing course series. The study started in August 2007 and continued with the same students through September 2007 and finished May 2010. The results of the study show no significant difference between the means calculated from the scores on the entire test. Although scores obtained from certain subcategories of the test are statistically significant in the positive direction, they reflect an average level of improvement, and hence, do not reflect the expected development.

Keywords: Music Education, Musical Aptitude,
Music Aptitude Test, Musical Hearing

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Ülkemizde yüksek öğretim programlarına yerleşebilme olanağı, ortaöğretim sürecini başarıyla tamamlamanın ardından girdikleri Öğrenci Seçme Sınavı'nda (ÖSS) belirli bir puana ulaşabilen adaylara tanınmaktadır. Adaylar sınava katılıp, yerleşmek istedikleri alana uygun olarak hazırlanan sorulara (Fen - Matematik - Sosyal - Türkçe - Yabancı Dil) doğru cevaplar verdikten sonra, tercih belirttikleri yüksek öğretim kurumlarından birine kayıt yaptırabilme hakkını elde etmektedirler. Ancak bazı yüksek öğretim kurumlarının eğitim ve öğretim alanları, yukarıda sıralananlardan farklı olduğu için (güzel sanatlar, spor, iç mimarlık, çevre tasarımı, tekstil tasarımı, vb.) bu kurumlar öğrencilerini, ÖSS sınavını başaran adaylar arasından ve özel olarak hazırlanmış bir başka sınav yoluyla seçerler.

Özel yetenek sınavı olarak ifade edilen bu sınavlar, farklı disiplinlerde olduğu gibi öğretmen yetiştiren kurumlarda da belirli alanlarda geçmişten günümüze uygulanmaktadır. Müzik öğretmenliği programları da bu kapsam içerisinde yer almaktadır.

Mesleki müzik eğitimi alanında öğrenim göreceğ öğrencilerin seçilebilmesi için, hazır bulunuşluk düzeylerinin ya da yeteneklerinin ölçülmesi, belirlenmesi gerekmektedir. Bir öğrencinin müzik öğretmenliğine uygun olup olmama düzeyi ile müziksel yetenekleri yönünden yapabilirliklerinin tespit edilmesi işi, müzik yetenek testleri ile ortaya konulabilmektedir. İşte bu noktada "yetenek sınavları / testleri" bir ölçme aracı olarak büyük önem taşımaktadır. Müzik yetenek testleri "Bireylerin müziksel işitme-ayırmsama, müziksel okuma-yazma ve müziksel söyleme-çalma davranışlarının düzeyini saptamak amacıyla kullanılan ölçme aracı / araçları" olarak tanımlanmaktadır (Tarman, 2002: 22).

Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Musiki Muallim Mektebi olarak eğitim-öğretime başladığı 1 Kasım 1924 tarihinden bugüne kadar farklı kurumsal adlar altında değişik giriş yetenek sınavları uygulanmış ve geliştirmiştir. Bu sınavlara ilişkin belge taraması sonucunda ulaşılan en eski kaynak 1925 tarihli "Musiki Muallim Mektebi Talimatnamesi"dir. Bu talimatname içerisinde de, araştırmaya konu olan giriş yetenek sınavları ile ilgili olarak ilişkilendirilebilecek "İlk mektepten mezun olmak ve musikiye istidadı olduğu icra edilecek muayene ve imtihanlar ile sabit olmak" ifadesi yer almaktadır (Uçan, 1996: 196).

Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Giriş Yetenek Sınavları günümüzde iki aşamalı olarak yapılmaktadır. Birinci aşama sınavı, adayların sınava bireysel olarak alındıkları ve sadece işitme-algılama sorularının sorulduğu bir sınav olup, ön eleme niteliği taşımaktadır. İkinci aşama sınavı ise müziksel okuma-yazma, söyleme ve çalma alt testlerinin uygulandığı ve yalnızca birinci aşama sınavını başarabilen adayların katılabildikleri geniş kapsamlı ve çok yönlü bir sınavdır (G.Ü. 2007-2008 Kılavuzu). Bu araştırmada, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Özel Yetenek Sınavı'nın Birinci Aşaması ele alındığından, İkinci Aşama kapsamında yer alan müziksel okuma, yazma, çalma ve söylemeye ilişkin performans düzeylerinin ölçüm süreci ile yöntemi, kapsam dışında tutulmuştur.

Gazi Üniversitesi'nde 2007 yılında uygulanan Birinci Aşama Giriş Yetenek Sınavına ilişkin alt boyutlar ve puanlamaları aşağıda belirtildiği şekildedir.

Tablo 1. Gazi Üniversitesi birinci aşama müzik özel yetenek sınavı soruları
(Table 1. Gazi University first stage music special aptitude test questions)

Sorular	Soru Sayısı	Birim Puan	Toplam Puan	
İki ses işitme ve ayrıştırma	6	3	18	
Üç ses işitme ve ayrıştırma	4	4	16	
Dört ses işitme ve ayrıştırma	2	5	10	
Ezgi İşitme	1. Ezgi (tonal)	4 ölçü	5	20
	2. Ezgi (makamsal)	4 ölçü	5	20
Ritim İşitme	1. Ritim cümlesi	4 ölçü	2	8
	2. Ritim cümlesi	4 ölçü	2	8
Toplam			100	

Sınavı oluşturan tüm basamaklar, Eğitim Fakültelerine bağlı Müzik Eğitimi Anabilim Dalları programlarında yer alan ve altı yarıyıl boyunca toplam 16 kredilik bir ders olarak okutulan Müziksel İşitme Okuma Yazma Dersi kapsamındaki konular içerisine girmektedir. (<http://www.guzelsanatlar.gazi.edu.tr/muzik/yeniprogram.htm>).

Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Yetenek Sınavlarına başvuran adayların profilleri üzerinde yapılan bir araştırmada tespit edildiği gibi, günümüzde müzik öğretmenliği programlarına başvurarak müzik yetenek sınavlarına giren adayların önemli bir kısmını (%60,3) Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinden mezun olan öğrenciler oluşturmaktadır (Tufan, Kılıç, Bulut 2008: 185). Bu öğrencilerin, dört yıl boyunca yaklaşık 12 kredilik bir ders olarak okutulan Müziksel İşitme-Okuma ve Yazma derslerini aldıkları (Tebliğler Dergisi) ve bu dersi başararak mezun oldukları düşünüldüğünde, işitme ağırlıklı birinci aşama özel yetenek sınavlarında kullanılan testlerin ve içeriklerinin ne denli önemli olduğu açıkça görülmektedir.

Diğer tüm alan derslerini destekler nitelikteki Müziksel İşitme Okuma Yazma dersinin içeriğini, genel olarak aşağıdaki başlıklar altında işlenen konular oluşturmaktadır.

- Sesin fiziksel özelliklerine ilişkin temel bilgiler, müzik dilinin öğeleri (ritim, ezgi, hız, gürlük, ölçü, dizi, tonalite, biçim, tür, örgü, doku, anlatım-yorum- stil) yatay ve dikey aralıklar.
- İkişerli, üçerli ölçülerde ve bütün tonlarda, tampere hüseyini, rast, nihavent, kürdi, karcıgar vb. makamlar ile pentatonik dizilerde, tek sesli ve düzeye uygun iki sesli ezgi okuma, yazma ve yaratma çalışmaları.
- Tonal üç sesli ve dominant yedili akorlarının kök ve çevrimleri ile alterasyon, çalışmaları.

<http://www.guzelsanatlar.gazi.edu.tr/muzik/tanimlar.htm>

Müzik yetenek sınavlarının kendine özgü yapısının, sınava giren adaylar üzerinde belirgin bir baskı oluşturduğu bilinmektedir. Bu baskının; adayların sınavlara bireysel olarak alınmalarından, tekrarsız olarak sorulan sorulara sesin kaybolma süresi hesaba katılarak çabucak cevap verme zorunluluğundan, kalabalık bir uzman gurubunun karşısında sınanma sıkıntısının yarattığı heyecan faktöründen, okul, aile, arkadaşlarla rekabet ile geleceğe ilişkin duyulan endişe vb. nedenlerden kaynaklandığı varsayılmaktadır.

Bu amaçla 2007 Eylül ayı içerisinde Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalını kazanarak kayıt yaptıran 40 öğrenci üzerinde

bir araştırma yapılmıştır. Bu çalışmada, birinci aşama sınavında sorulan sorular, öğrencilerle yapılan kendilerini rahatlatmaya yönelik bir konuşmanın ardından benzer bir sınav ortamında yeniden sorularak uygulanmıştır. Öğrenciler üzerindeki heyecan ve onun yarattığı varsayılan baskı ile sınav sorularının ne düzeyde bir ölçme özelliği taşıdığı, alınan sonuçlar üzerinden değerlendirilmiştir (Tufan, 2009: 313).

Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Özel Yetenek Sınavlarında Birinci aşama sınavı başarı alt puanı 50 olarak belirlenmiştir ve İkinci Aşama Giriş Yetenek Sınavı'na ancak 50 ve üzerinde puan alan adaylar girebilmektedir (G.Ü. 2007 Özel Yetenek Sınavı Kılavuzu).

Yıllara yönelik uygulamalar ve bunların sonuçları, değişik üniversitelere göre küçük sayılabilecek farklılıklar gösterse de, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesinde elde edilen sonuçlar açısından ikinci aşamaya kalabilen öğrencilerin toplam öğrenci sayısı içerisindeki ağırlığı yaklaşık %60'lar düzeyinde seyretmektedir. Bu da yaklaşık %40'luk bir aday grubunun müzikal yeteneklerini sergileme fırsatı bulamadan sınavın dışında kaldığı anlamına gelmektedir. Bu durum ve buna bağlı olarak ortaya çıkan sonuçlar,

- Baraj niteliği taşıyan birinci aşama sınavının, müziksel yeteneği gerçek anlamda ölçüp ölçemediğini ve yaklaşık %40'luk bir aday grubundan vazgeçmeyi göze alacak kadar iyi kurgulanmış ve gerçekleştirilmiş bir sınav olduğuna inanmanın ne denli doğru bir yaklaşım olduğunu,
- Altı yarıyıl süresince eğitimi verilen toplam 16 kredilik Müziksel İşitme Okuma Yazma dersi sonrasında, Birinci Aşama Giriş Yetenek Sınavında sorulan sorulara ilişkin konuların öğrenciler tarafından öğrenilebilir düzeyleri ile aynı soruların yeniden sorulması durumunda adayların ne yönde bir gelişim gösterebildiklerinin sorgulanmasını gerekli kılmaktadır.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

432 adayın başvurduğu sınavlarda, 2007 Ağustos ayında yapılan Müzik Yetenek Giriş Sınavlarını kazanarak 2007-2008 eğitim-öğretim yılında Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalına kayıt yaptıran öğrencilere, altı yarıyıllık Müziksel İşitme Okuma Yazma dersinin ardından Mayıs 2010'da aynı sorular tekrar sorulmuştur. Ortaya çıkan sonuçlar hem 2007 Ağustos, hem de 2007 Eylül ayı sonuçlarıyla karşılaştırılarak tüm boyutlarıyla tartışılıp değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Müzik öğretmenliği programlarına öğrenci seçmek amacıyla hazırlanan ve uygulanan bu sınavlarla ilgili olarak yapılmış yıllara yönelik ve deneysel nitelikli çalışmalara rastlanılmamaktadır. Üç yıl gibi uzun bir süreci kapsayan bu çalışmanın, Birinci Aşama Giriş Yetenek Sınavlarının kendi iç tutarlılığının ortaya konulması, öğrenciler üzerindeki baskının performansa etkisinin belirlenmesi ve uzun süreli bir eğitimin sonucunda sınavı oluşturan alt basamakların ne yönde bir gelişim gösterdiğinin tespit edilmesi açısından önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

3. DENEYSEL YÖNTEM (EXPERIMENTAL METHOD)

Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Özel Yetenek Sınavlarını kazanarak 2007-2008 eğitim-öğretim yılında öğretmenlik programına yerleşen 40 öğrenci üzerinde yapılmıştır.

2007 Ağustos ayında 40 öğrenci ile başlayan çalışma 2007 Eylül ayında aynı öğrencilerle devam etmiştir. 2 öğrencinin kayıt sildirmesi, bir öğrencinin de başarısızlık sonucu Müziksel İşitme Okuma Yazma dersini alttan alması nedeniyle bu öğrenciler çalışma grubundan çıkartılmış ve araştırma 2010 Mayıs ayında 37 öğrenci ile tamamlanmıştır. Öğrencilerin 2007 Ağustos, 2007 Eylül ve 2010 Mayıs aylarında testin alt boyutlarından (2 Ses, 3 Ses, 4 Ses, Ezgi ve Ritim) ve toplamından elde ettikleri sonuçların istatistiksel çözümlenmesinde SPSS (The Statistical Packet for The Social Sciences) paket programından yararlanılmıştır.

Üç farklı zaman diliminde gerçekleştirilen sınavlar ve sonuçlarına ilişkin verilerin istatistiksel çözümlenmesinde; verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla normallik testi analizi yanında, ilişkili örneklem için Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi, sınavlardaki puanların ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla örneklem t-testi, testin alt boyutlarından alınan puanlar normal dağılım göstermediğinden Spearman korelasyon analizi ve toplam puanlar normal dağılım gösterdiği için Pearson korelasyon analizi gibi işlemlere başvurulmuştur.

4. BULGULAR (FINDINGS)

2007 Ağustos, 2007 Eylül ve 2010 Mayıs aylarında testin alt boyutlarından (2 Ses, 3 Ses, 4 Ses, Ezgi ve Ritim) ve toplamından alınan puanların betimsel istatistik sonuçları Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2. Betimsel istatistik sonuçları
(Table 2. Descriptive statistics results)

	2007 Ağustos verileri			2007 Eylül verileri			2010 Mayıs verileri		
	N	\bar{X}	SS	N	\bar{X}	SS	N	\bar{X}	SS
2 Ses	37	17,7353	1,13642	37	17,8235	,71650	37	17,2941	1,66113
3 Ses	37	14,9412	2,04408	37	15,2941	1,54781	37	13,1765	3,62208
4 Ses	37	9,1176	2,29313	37	8,3824	2,94407	37	8,5294	2,31249
Ezgi	37	16,1765	6,40299	37	16,9118	7,07264	37	18,6765	6,31362
Ritim	37	8,0588	3,20928	37	7,7647	3,47335	37	7,8824	3,11171
Toplam	37	66,0294	7,82570	37	66,1765	9,39849	37	65,6176	8,66905

Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan normallik testi analizi sonuçları aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 3. Shapiro-Wilk normallik testi sonuçları
(Table 3. Shapiro-Wilk normality test results)

		İstatistik	S.D	P
2007 Ağustos verileri	2 Ses	,252	37	,000
	3 Ses	,559	37	,000
	4 Ses	,439	37	,000
	Ezgi	,913	37	,010
	Ritim	,950	37	,120
	Toplam	,979	37	,756
2007 Eylül verileri	2 Ses	,255	37	,000
	3 Ses	,464	37	,000
	4 Ses	,592	37	,000
	Ezgi	,899	37	,004
	Ritim	,905	37	,006
	Toplam	,960	37	,249
2010 Mayıs verileri	2 Ses	,481	37	,000
	3 Ses	,758	37	,000
	4 Ses	,573	37	,000
	Ezgi	,930	37	,030
	Ritim	,947	37	,097
	Toplam	,980	37	,786

Tablo 3'deki değerler incelendiğinde öğrencilerin testin alt boyutlarından aldıkları puanların genelde normal dağılım göstermediği ($p < 0,05$) ancak toplam puanların normal dağılım gösterdiği görülmektedir ($p > 0,05$). Bu nedenle çalışmada, alt boyutlarla ilgili verilerin parametrik olmayan analiz yöntemleriyle, toplam puanların ise t-testi, F-testi gibi parametrik testlerle analiz edilmesi gerektiğine karar verilmiştir.

Çalışmada öğrencilerin testin alt boyutlarından 2007 Eylül ayında aldıkları puanlar ile 2010 Mayıs ayında aldıkları puanlar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla veriler ilişkili örneklem için Wilcoxon İşaretli Sıralar testi ile analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 4'de gösterilmiştir.

Tablo 4. Testin alt boyutlarından 2007 Eylül ve 2010 Mayıs aylarında alınan puanların wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları
(Table 4. Wilcoxon signed-rank test results for the points earned on the test subcategories in September 2007 and May 2010)

Sıralar	N	Sıra ortalaması	Sıralar toplamı	z	p	Yorum
2 Ses	Negatif sıra	6	4,08	-1,897	0,058	Fark yok
	Pozitif sıra	1	3,50			
	Eşit	30				
3 Ses	Negatif sıra	15	8,46	-2,924	0,03	2007 Eylül puanları lehine fark var
	Pozitif sıra	3	5,00			
	Eşit	19				
4 Ses	Negatif sıra	6	6,00	-,258	,796	Fark yok
	Pozitif sıra	6	7,00			
	Eşit	25				
Ezgi	Negatif sıra	8	10,75	-1,641	,101	Fark yok
	Pozitif sıra	15	12,67			
	Eşit	14				
Ritim	Negatif sıra	13	15,31	-,093	,926	Fark yok
	Pozitif sıra	15	13,80			
	Eşit	9				

Tablo 4'deki değerler incelendiğinde öğrencilerin testin 2 Ses, 4 Ses, Ezgi ve Ritim alt boyutlarından 2007 Eylül ayında aldıkları puanlarla 2010 Mayıs ayında aldıkları puanlar arasında anlamlı bir farkın olmadığı ($p>0,05$) görülmektedir. 3 ses alt boyutunda ise 2007 Eylül puanları lehine anlamlı bir fark ($p<0,05$) söz konusudur.

Çalışmada öğrencilerin testin toplamından 2007 Eylül ayında aldıkları puanların ortalamaları ile 2010 Mayıs ayında aldıkları puanların ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla veriler ilişkili örneklem t-testi ile analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 5'de gösterilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin testin toplamından 2007 Eylül ve 2010 Mayıs aylarında aldıkları puanlarına ait ilişkili örneklem t-testi sonuçları
(Table 5. Dependent samples t-test results for the points earned by students on the entire test in September 2007 and May 2010)

	N	\bar{X}	S.S	S.D	t	p	Yorum
2007 Eylül	37	66,1765	9,39849	33	,385	,702	Fark yok
2010 Mayıs	37	65,6176	8,66905				

Tablo 5'deki değerler incelendiğinde 2007 Eylül ve 2010 Mayıs aylarında testin toplamından alınan puanların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir ($t_{(33)}=0,385, p>0,05$).

Çalışmada öğrencilerin testin alt boyutlarından 2007 Ağustos ayında aldıkları puanlar ile 2010 Mayıs ayında aldıkları puanlar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla veriler ilişkili örneklem için Wilcoxon İşaretli Sıralar testi ile analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6. Testin alt boyutlarından 2007 Ağustos ve 2010 Mayıs aylarında alınan puanların wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları
(Table 6. Wilcoxon signed-rank test results for the points earned on the test subcategories in August 2007 and May 2010)

Sıralar	N	Sıra ortalaması	Sıralar toplamı	z	p	Yorum
2 Ses	Negatif sıra	5	4,40	-1,406	,160	Fark yok
	Pozitif sıra	3	3,00			
	Eşit	29				
3 Ses	Negatif sıra	13	7,45	-2,627	,009	2007 Ağustos puanları lehine fark var
	Pozitif sıra	2	4,50			
	Eşit	22				
4 Ses	Negatif sıra	9	6,50	-1,155	,248	Fark yok
	Pozitif sıra	4	6,50			
	Eşit	24				
Ezgi	Negatif sıra	9	10,88	-2,093	,036	2010 Mayıs puanları lehine fark var
	Pozitif sıra	18	14,00			
	Eşit	10				
Ritim	Negatif sıra	14	11,46	-,365	,715	Fark yok
	Pozitif sıra	10	11,55			
	Eşit	13				

Tablo 6'daki değerler incelendiğinde öğrencilerin testin 2 Ses, 4 Ses, Ritim alt boyutlarından 2007 Ağustosunda aldıkları puanlarla 2010 Mayısında aldıkları puanlar arasında anlamlı bir farkın olmadığı ($p>0,05$) görülmektedir. 3 ses alt boyutunda 2007 Eylül puanları lehine, Ezgi boyutunda ise 2010 Mayıs puanları lehine anlamlı bir fark ($p<0,05$) söz konusudur.

Çalışmada öğrencilerin testin toplamından 2007 Ağustos ayında aldıkları puanların ortalamaları ile 2010 Mayıs ayında aldıkları puanların ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla veriler ilişkili örneklem t-testi ile analiz edilmiş sonuçlar Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7. Öğrencilerin testin toplamından 2007 Ağustos ve 2010 Mayıs aylarında aldıkları puanlarına ait ilişkili örneklem t-testi sonuçları
(Table 7. Dependent samples t-test results for the points earned by students on the entire test in August 2007 and May 2010)

	N	\bar{X}	S.S	S.D	t	p	Yorum
2007 Ağustos	37	66,0294	7,82570	33	,303	,764	Fark yok
2010 Mayıs	37	65,6176	8,66905				

Tablo 7'deki değerler incelendiğinde öğrencilerin 2007 Ağustos ve 2010 Mayıs aylarında testin toplamından aldıkları puanların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir ($t_{(33)}=0,303$, $p>0,05$).

Çalışmada öğrencilerin testin alt boyutlarından 2007 Eylül ve 2010 Mayıs aylarında aldıkları puanlar arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı araştırılmak istenmiştir. Bu amaçla testin alt boyutlarından alınan puanlar normal dağılım göstermediğinden, puanlar arası ilişki Spearman korelasyon analiziyle, toplam puanlar normal dağılım gösterdiği için ise Pearson korelasyon analiziyle test edilmiş ve sonuçlar Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8. Testin alt boyutlarından 2007 Eylül ve 2010 Mayıs aylarında alınan puanlar arasındaki ilişki sonuçları
(Table 8. Dependency results for the points earned on the test subcategories in September 2007 and May 2010)

İlişkisi analiz edilen değişkenler	N	r	p	Yorum
2007 Eylül 2 Ses & 2010 Mayıs 2 Ses	37	,250	,154	Anlamlı bir ilişki yok
2007 Eylül 3 Ses & 2010 Mayıs 3 Ses	37	,156	,379	Anlamlı bir ilişki yok
2007 Eylül 4 Ses & 2010 Mayıs 4 Ses	37	,201	,255	Anlamlı bir ilişki yok
2007 Eylül Ezgi & 2010 Mayıs Ezgi	37	,550	,001	Anlamlı bir ilişki var
2007 Eylül Ritim & 2010 Mayıs Ritim	37	,398	,020	Anlamlı bir ilişki var
2007 Eylül Toplam & 2010 Mayıs Toplam	37	,565	,001	Anlamlı bir ilişki var

Tablo 8'deki değerler incelendiğinde öğrencilerin 2007 Eylül ve 2010 Mayıs aylarında testin 2 Ses, 3 Ses ve 4 Ses alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı, ezgi, ritim ve toplam puanları arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. R değerleri incelendiğinde ilişkinin orta ve kısmen düşük düzeyli olduğu görülmüştür.

Çalışmada öğrencilerin testin alt boyutlarından 2007 Ağustos ve 2010 Mayıs aylarında aldıkları puanlar arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı araştırılmak istenmiştir. Bu amaçla testin 2 Ses, 3 Ses, 4 Ses ve Ezgi alt boyutlarından alınan puanlar normal dağılım göstermediğinden puanlar arası ilişki Spearman korelasyon analiziyle, ritim puanları ve toplam puanlar normal dağılım gösterdiği için ise Pearson korelasyon analiziyle test edilmiş ve sonuçlar Tablo 9'da gösterilmiştir.

Tablo 9. Testin alt boyutlarından 2007 Ağustos ve 2010 Mayıs aylarında alınan puanlar arasındaki ilişki sonuçları
(Table 9. Dependency results for the points earned on the test subcategories in August 2007 and May 2010)

İlişkisi analiz edilen değişkenler	N	r	p	Yorum
2007 Ağustos 2 Ses & 2010 Mayıs 2 Ses	37	,201	,254	Anlamlı bir ilişki yok
2007 Ağustos 3 Ses & 2010 Mayıs 3 Ses	37	,395	,021	Anlamlı bir ilişki var
2007 Ağustos 4 Ses & 2010 Mayıs 4 Ses	37	,112	,527	Anlamlı bir ilişki yok
2007 Ağustos Ezgi & 2010 Mayıs Ezgi	37	,453	,007	Anlamlı bir ilişki var
2007 Ağustos Ritim & 2010 Mayıs Ritim	37	,608	,000	Anlamlı bir ilişki var
2007 Ağustos Toplam & 2010 Mayıs Toplam	37	,542	,001	Anlamlı bir ilişki var

Tablo 9'daki değerler incelendiğinde öğrencilerin 2007 Ağustos ve 2010 Mayıs aylarında testin 2 Ses ve 4 Ses alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı, 3 ses, ezgi, ritim ve toplam puanları arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Bulunan ilişkiler pozitif yönde olup orta düzeydir.

5. SONUÇ (CONCLISION)

2007 Ağustos - 2010 Mayıs ve 2007 Eylül - 2010 Mayıs aylarında yapılan sınavlarda elde edilen sonuçlar, testin toplamından alınan puanların ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olmadığını göstermektedir ($t_{(33)}=0,303$, $p>0,05$), ($t_{(33)}=0,385$, $p>0,05$).

Yapılan üç ayrı sınavda da, 2 ses ayırtırmaya yönelik soruların öğrencilerin büyük çoğunluğu tarafından başarıldığı, ezgi ve ritim alt boyutları sorularının ise bir bütün olarak doğru biçimde yanıtlanmakta en fazla zorlanılan sorular olduğu anlaşılmıştır.

Testin 2 Ses, 4 Ses, Ezgi ve Ritim alt boyutlarından 2007 Eylül ayında alınan puanlarla, 2010 Mayıs ayında alınan puanlar arasında anlamlı bir farkın olmadığı ($p>0,05$), 3 Ses alt boyutunda ise 2007 Eylül puanları lehine anlamlı bir farkın olduğu ($p<0,05$) görülmektedir.

Testin 2 Ses, 4 Ses, Ritim alt boyutlarından 2007 Ağustosunda alınan puanlarla 2010 Mayıs ayında alınan puanlar arasında anlamlı bir farkın olmadığı ($p>0,05$), 3 Ses alt boyutunda 2007 Eylül puanları lehine, Ezgi boyutunda ise 2010 Mayıs puanları lehine anlamlı bir farkın olduğu ($p<0,05$) görülmektedir.

2007 Ağustos - 2010 Mayıs ve 2007 Eylül - 2010 Mayıs aylarında yapılan sınavlardaki bazı basamaklarda elde edilen sonuçlar, istatistiksel olarak pozitif yönde anlamlı bulunmakla beraber orta düzeydir ve bu sonuçlar beklenen gelişmeyi yansıtmamaktadır

Dört sesin aynı anda çalındığı ve ayırtırılmasının istenildiği 3. soru, her iki sınavda elde edilen sonuçlar değerlendirildiğinde ölçeğin tutarlılığını ve güvenilirliğini azaltan bir soru olarak görülmektedir. Ancak ilgili sorudan ölçekte sadece iki adet olması, sonucun bu şekilde ortaya çıkmasına etki etmektedir.

Öğrencilerin her üç sınavda aldıkları notlar arasındaki yakınlık dikkate alındığında, sınav ve sınav dışı ortamlara ilişkin olarak öğrenciler üzerinde var olduğu düşünülen baskının, öğrencilerin başarıları üzerinde belirgin bir farklılık yaratmadığı görülmektedir.

Altı yarıyıl boyunca yoğun bir içerikle okutulan Müziksel İşitme Okuma ve Yazma dersi sonrasında sorulan Giriş Yetenek Sınavı Birinci Aşama sorularına alınan yanıtların, önceki sınavlarda alınan yanıtlara olan yakınlığı, uygulanan sınav yöntemi ve içeriği ile eğitimi verilen Müziksel İşitme Okuma ve Yazma dersinin hedeflerini ve işleniş biçimini kapsamlı bir biçimde tartışmayı gerekli kılmaktadır.

2010 Mayıs ayında yapılan sınav sonuçlarının önceki sınav sonuçlarına olan yakınlığı, öğrenciler tarafından altı yarıyıl boyunca alınan çalgı, şan, koro, orkestra vb. müzik alan derslerindeki kazanımların da beklenen düzeyde transfer edilemediğini göstermektedir. Bu durum, söz konusu müzik alan derslerinin işleniş biçimlerini de tartışıp, gözden geçirmeyi gerektirmektedir.

Eylül 2007 ve Mayıs 2010 sınavlarından elde edilen sonuçların Ağustos 2007 sınav sonuçlarına olan yakınlığı, oldukça rahat bir ortamda gerçekleştirilen sınavlarla, öğrencinin baskı altında bulunduğu düşünülen sınavlar arasında öğrenci performansı açısından belirgin bir farklılığın olmadığını göstermektedir.

6. ÖNERİLER (SUGGESTIONS)

Giriş Yetenek Sınavlarının Birinci Aşaması baraj sınavı olma durumundan çıkartılmalıdır.

İlk aşamadan itibaren, adayın çalgı ve şarkı söylemeye yönelik performans düzeyi de değerlendirme sürecine katılmalıdır.

Sınavın içeriği daha küçük detayları ölçebilen ve adayın müzikal sınırları ile yaratıcılığını da test edebilecek biçimde kurgulanmalıdır.

İki ses soruları ölçücü olma özelliği taşımadığı için testten çıkartılmalı (geçmiş yıllardaki sınavlarda tek ses soruları da bir alt boyut olarak yer almaktaydı ve daha sonra ölçücü olma özelliği taşımadığı düşünüldüğü için sınavlardan çıkartılmıştı) ya da sınavın bütünü içerisindeki ağırlığı azaltılmalıdır.

Ölçeğin tutarlılığını ve güvenilirliğini azaltmasını engelleme açısından, dört ses ayırtırma amaçlı sorulan soruların sayısı artırılmalıdır.

Testte bulunan ve müzik hafızasını ölçmek amacıyla sorulan tonal ve modal yapıdaki ezgiler ile ritim kalıpları, oldukça uzun bir biçimde kurgulanmaları ve neredeyse hiçbir öğrenci tarafından tam olarak cevaplandırılmamaları nedeniyle, zorluk dereceleri gözden geçirilerek daha dikkatli hazırlanmalıdır.

Başarı ya da başarısızlık öncelikle heyecan faktörü ve sınav baskısı üzerinden değerlendirilmemelidir.

TEŞEKKÜR (APPRECIATION)

2007 Eylül ayından itibaren, araştırmanın gerçekleştirilmesi sürecinde katkılarını esirgemeyen Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 4. Sınıf öğrencilerine, araştırma süresince tüm değerlendirmelere katılan Müziksel İşitme Okuma Yazma dersi öğretmeni Sayın, Yrd. Doç. Dr. Selçuk Bilgin'e ve diğer öğretim elemanı arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunarım.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi 2007 Özel Yetenek Sınavı Kılavuzu.
2. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Lisans Programı
3. <http://www.guzelsanatlar.gazi.edu.tr/muzik/yeniprogram.htm>
15.06.2010

4. <http://www.guzelsanatlar.gazi.edu.tr/muzik/tanimlar.htm>
15.06.2010
5. Tarman, S., (2002), G.Ü. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Giriş Müzik Yetenek Sınavlarının Geçerlik ve Güvenirlik Yönünden İncelenmesi ve Değerlendirilmesi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. (Yayımlanmamış Doktora Tezi).
6. Tebliğler Dergisi, "Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Alanı Haftalık Ders Çizelgesi" Mayıs 2004/2560 sayılı - sayfa 368
7. Tufan, E., (2009), Müzik Öğretmenliği Programı Birinci Aşama Özel Yetenek Sınavının Etkililiği. 18. Eğitim Bilimleri Kurultayı. İzmir, Bildiri Özetleri Kitabı, ss:313.
8. Tufan, E., Bulut, F. ve Kılıç, I., (2008), "2006-2007 Eğitim-Öğretim Yılı Müzik Özel Yetenek Giriş Sınavına Giren Öğrencilerin Profilleri", Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Bahar, Sayı 20, ss:177-192
9. Uçan, A., (1996) Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü Müzik Alanı Birinci Yıl Programının Değerlendirilmesi. Ankara: MAY Yayınları, Yayımlanmış Doktora Tezi 1982.